

HOTĂRÂRE nr. 243 din 8 mai 2013

privind cerințele minime de securitate și sănătate în muncă pentru prevenirea rănilor provocate de obiecte ascuțite în activitățile din sectorul spitalicesc și cel al asistenței medicale

EMITENT: GUVERNUL

PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL nr. 276 din 16 mai 2013

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 51 alin. (1) lit. b) din Legea securității și sănătății în muncă nr. 319/2006, cu modificările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

CAP. I

Dispoziții generale

ART. 1

Prezenta hotărâre reglementează cerințe specifice de securitate și sănătate în muncă ce au ca scop:

- a) prevenirea rănilor lucrătorilor din sectorul spitalicesc și cel al asistenței medicale, provocate de orice obiect ascuțit, inclusiv de ace, pentru a se asigura un mediu de muncă cât mai sigur posibil;
- b) stabilirea de programe pentru evaluarea și prevenirea riscurilor, formarea profesională, informarea, conștientizarea lucrătorilor, precum și monitorizarea accidentelor definite potrivit prezentei hotărâri;
- c) aplicarea procedurilor de supraveghere și control al accidentelor.

ART. 2 Principiile generale referitoare la prevenirea riscurilor profesionale, protecția sănătății și securitatea lucrătorilor, eliminarea factorilor de risc și accidentare, informarea, consultarea, participarea echilibrată potrivit legii, instruirea lucrătorilor și a reprezentanților lor, precum și direcțiile generale pentru implementarea acestor principii, ce fac obiectul Legii securității și sănătății în muncă nr. 319/2006, cu modificările ulterioare, sunt aplicabile în totalitate domeniului de reglementare al prezentei hotărâri.

ART. 3

În situația în care la locul de muncă lucrătorii sunt expuși sau riscă să fie expuși la agenți biologici, sunt aplicabile măsurile de protecție ce fac obiectul Hotărârii Guvernului nr. 1.092/2006 privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți biologici în muncă.

ART. 4

(1) În înțelesul prezentei hotărâri, termenii prevăzuți mai jos au următoarele semnificații:

- a) obiecte ascuțite - obiecte sau instrumente medicale, inclusive acele, care sunt utilizate pentru efectuarea activităților specifice de asistență medicală și care sunt în măsură să producă o tăiere, înțepare, rănire și/sau infectare a pielii cu risc de expunere la sânge sau alte produse biologice;
- b) obiect ascuțit mai sigur - un obiect medical ascuțit prevăzut cu mecanisme, dispozitive care împiedică sau reduc la minimum riscul de rănire accidentală prin tăiere, înțepare, rănire și/sau infectare a pielii;
- c) agenți biologici - potrivit definiției prevăzute la art. 4 lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 1.092/2006;

d) profilaxia postexpunere - tratamentul medical administrat unui lucrător după expunere sau ca urmare a suspectării unei expuneri la un agent biologic, în scopul de a preveni infectarea sau dezvoltarea bolii cauzate de acel agent biologic;

e) lucrător - potrivit definiției prevăzute la art. 5 lit. a) din Legea nr. 319/2006, cu modificările ulterioare, și prevăzut la art. 1 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 557/2007 privind completarea măsurilor destinate să promoveze îmbunătățirea securității și sănătății la locul de muncă pentru salariații încadrați în baza unui contract individual de muncă pe durată determinată și pentru salariații temporari încadrați la agenți de muncă temporară, implicați în serviciile și activitățile legate în mod direct de serviciile din sectorul spitalicesc și al asistenței medicale și tuturor celor care se află sub autoritatea managerială și supravegherea angajatorilor;

f) angajator - potrivit definiției prevăzute la art. 5 lit. b) din Legea nr. 319/2006, cu modificările ulterioare;

g) reprezentanții lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății lucrătorilor - potrivit definiției prevăzute la art. 5 lit. d) din Legea nr. 319/2006, cu modificările ulterioare;

h) reprezentanți ai angajaților - potrivit definiției prevăzute la art. 1 lit. h) din Legea dialogului social nr. 62/2011, republicată, cu modificările ulterioare;

i) accident - eveniment neașteptat care are loc în timpul procesului de muncă sau în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu, la locul de muncă și care are drept consecință tăierea, înțeparea, rănirea și/sau infectarea pielii în urma utilizării unui obiect ascuțit, cu risc de expunere la sânge sau alte produse biologice;

j) subcontractant - persoană fizică sau juridică ce desfășoară activități și servicii legate în mod direct de sectorul spitalicesc și al asistenței medicale în cadrul unei relații contractuale cu angajatorul;

k) loc de muncă vizat - acoperă organizațiile/serviciile în domeniul asistenței medicale din sectorul public și cel privat și orice alt loc de muncă în care se prestează servicii și activități în domeniul sănătății, sub autoritatea managerială și supravegherea angajatorului;

l) măsuri preventive specifice - măsurile adoptate în vederea prevenirii rănilor și/sau transmiterii infecțiilor în cadrul furnizării serviciilor și activităților legate în mod direct de sectorul spitalicesc și al asistenței medicale, inclusiv în cadrul utilizării celor mai sigure echipamente de muncă necesare, pe baza evaluării riscurilor și a metodelor sigure de eliminare a obiectelor ascuțite.

(2) Obiectul ascuțit prevăzut la alin. (1) lit. a) este considerat echipament de muncă în sensul prevederilor art. 2 lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 1.146/2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru utilizarea în muncă de către lucrătorii echipamentelor de muncă.

CAP. II

Domeniul de aplicare

ART. 5

(1) Prevederile prezentei hotărâri se aplică în sectorul spitalicesc și cel al asistenței medicale, atât public, cât și privat, tuturor lucrătorilor implicați în serviciile și activitățile legate în mod direct de serviciile din sectorul spitalicesc și al asistenței medicale și tuturor celor care se află sub autoritatea managerială și supravegherea angajatorilor.

(2) Cerințele prevăzute de această hotărâre se aplică angajatorilor aflați în una dintre următoarele situații:

a) desfășoară ca obiect de activitate gestionarea, organizarea și furnizarea asistenței medicale;

b) furnizează servicii, în baza unui contract, unui angajator prevăzută la lit. a), în condițiile alin. (3);

c) au lucrători care lucrează sau sunt sub supravegherea ori îndrumarea lor, expuși unui risc de rănire datorat obiectelor ascuțite, în timpul lucrului la locul de muncă al unui angajator prevăzută la lit. a), în raport cu acea activitate, în condițiile alin. (1).

(3) Cerințele impuse de prezenta hotărâre unui angajator prevăzute la alin. (2) lit. b) și c) se aplică numai în măsura în care acesta controlează sau răspunde de unul dintre următoarele aspecte, la locul de muncă al unui angajator prevăzută la alin. (2) lit. a):

a) activități care sunt susceptibile de a expune lucrătorii care lucrează sau sunt sub supravegherea ori îndrumarea sa unui risc de rănire cu obiecte ascuțite la locul de muncă;

b) o persoană care utilizează, supraveghează sau gestionează utilizarea obiectelor ascuțite;

c) modul în care sunt utilizate obiectele ascuțite.

(4) În cazul în care unui angajator îi revine o obligație potrivit alin. (3) în ceea ce privește lucrătorii săi, aceluia angajator îi revine aceeași obligație și în ceea ce privește orice altă persoană care, deși nu este un lucrător al său, lucrează sub supravegherea și conducerea sa.

(5) Contractele de furnizare de servicii încheiate de către angajatorul prevăzut la alin. (2) și subcontractant vor conține prevederi privind obligațiile ce decurg din prezenta hotărâre.

CAP. III

Evaluarea riscurilor și supravegherea stării de sănătate a lucrătorilor

ART. 6 (1) Evaluarea riscurilor profesionale se face potrivit prevederilor Legii nr. 319/2006, cu modificările ulterioare, și ale Hotărârii Guvernului nr. 1.092/2006.

(2) Evaluarea prevăzută la alin. (1) trebuie să vizeze și toate situațiile în care există răniri, sânge sau alte materiale cu potențial infecțios.

ART. 7

Supravegherea stării de sănătate a lucrătorilor se face potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1.092/2006 și ale Hotărârii Guvernului nr. 355/2007 privind supravegherea sănătății lucrătorilor, cu modificările și completările ulterioare.

CAP. IV

Obligațiile angajatorului

SECȚIUNEA 1

Obligațiile angajatorului privind utilizarea și eliminarea obiectelor ascuțite

ART. 8 (1)

În cazul în care rezultatele evaluării riscurilor evidențiază riscul rănirii cu un obiect ascuțit și/sau riscul infectării, expunerea trebuie eliminată prin adoptarea următoarelor măsuri preventive specifice, cu respectarea ierarhiei principiilor de prevenire prevăzute prin Legea nr. 319/2006, cu modificările ulterioare:

a) reducerea pe cât posibil a utilizării obiectelor ascuțite la locul de muncă;

b) utilizarea la locul de muncă a obiectelor ascuțite mai sigure;

c) interzicerea practicii repoziționării tecii acelor de unică folosință.

(2) Pentru depozitarea, în vederea eliminării în condiții desigurantă, a obiectelor ascuțite de unică folosință, angajatorul trebuie să asigure, în apropierea zonelor unde sunt utilizate la locul de muncă obiectele ascuțite, următoarele:

a) instrucțiuni scrise pentru lucrători;

b) dispozitive de eliminare și containere sigure, marcate corespunzător.

(3) Angajatorul trebuie să revizuiască la intervale corespunzătoare programele și instrucțiunile în vigoare pentru a îndeplini cerințele prevăzute la alin. (1) și (2), astfel încât să se asigure că acestea sunt actualizate și rămân eficiente.

SECȚIUNEA a 2 -a

Informarea și instruirea lucrătorilor

ART. 9

(1) Angajatorii au îndatorirea să respecte obligațiile privind informarea lucrătorilor prevăzute la art. 16 și 17 din Legea nr.319/2006, cu modificările ulterioare, precum și obligațiile de a furniza lucrătorilor informații și instrucțiuni scrise potrivit Hotărârii Guvernului nr. 1.146/2006.

(2) Angajatorul trebuie să asigure informarea lucrătorilor expuși unui risc de accidentare la locul de muncă datorat obiectelor ascuțite, cu privire la:

a) riscul de rănire datorat obiectelor ascuțite;

b) cerințele legale referitoare la securitatea și sănătatea lucrătorilor în muncă în ceea ce privește riscurile, măsurile și activitățile de prevenire și protecție datorate obiectelor ascuțite, inclusiv obligațiile angajatorilor și lucrătorilor cu privire la acestea;

c) bune practici în prevenirea rănilor cauzate de obiectele ascuțite;

d) avantajele și dezavantajele vaccinării și a lipsei vaccinării în ceea ce privește bolile transmise prin sânge;

e) implicarea și atribuțiile angajatorului față de lucrătorul rănit la locul de muncă cu un obiect ascuțit.

(3) Pentru îndeplinirea cerinței prevăzute la alin. (2), angajatorul trebuie să coopereze cu reprezentanții angajaților și cu reprezentanții lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății în muncă din întreprinderea și/sau unitatea sa.

ART. 10

(1) Angajatorii au obligația să respecte obligațiile privind instruirea lucrătorilor prevăzute de cap. III secțiunea a 7a din Legea nr. 319/2006, cu modificările ulterioare, precum și obligațiile de a furniza lucrătorilor informații și instrucțiuni scrise potrivit Hotărârii Guvernului nr. 1.146/2006.

(2) Angajatorul trebuie să asigure instruirea privind procedurile asociate rănilor provocate de obiecte ascuțite, inclusive cu privire la:

- a) utilizarea în condiții de siguranță și eliminarea după utilizare a obiectelor ascuțite;
- b) tehnicile de utilizare a obiectelor ascuțite mai sigure;
- c) măsurile care trebuie adoptate în caz de rănire;
- d) procedura de raportare, supraveghere și control al accidentelor și importanța acesteia.

SECȚIUNEA a 3-a

Obligații privind raportarea, înregistrarea și prevenirea accidentelor

ART. 11

(1) Oricare lucrător al unui angajator prevăzut la art. 5 alin. (2) lit. a) sau, după caz, oricare altă persoană care lucrează sub supravegherea și îndrumarea respectivului angajator trebuie:

a) să raporteze orice accident, definit la art. 4 alin. (1) lit. i), cu risc de infecție postexpunere la sânge și produse biologice, în condițiile prevăzute în anexa V la Normele de supraveghere, prevenire și control al infecțiilor nosocomiale în unitățile sanitare, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății publice nr. 916/2006, angajatorului sau oricărui alt lucrător al acestuia cu atribuții privind sănătatea și securitatea în muncă, în care el a suferit o rănire din cauza unui obiect ascuțit; și

b) să furnizeze informații suficiente, la cererea angajatorului, cu privire la circumstanțele accidentului, pentru a permite acestui

a

să se conformeze obligațiilor sale prevăzute la art. 12.

(2) Oricare lucrător al unui angajator la care se face referire la art. 5 alin. (2) lit. b) sau lit. c) ori, după caz, oricare altă persoană care lucrează sub supravegherea sau îndrumarea respectivului angajator trebuie:

a) să raporteze orice accident definit la art. 4 alin. (1) lit. i), cu risc de infecție postexpunere la sânge și produse biologice, în condițiile prevăzute în anexa V la Normele de supraveghere, prevenire și control al infecțiilor nosocomiale în unitățile sanitare, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății publice nr. 916/2006, angajatorului sau oricărui alt lucrător al acestuia cu atribuții privind sănătatea și securitatea în muncă, în care el a suferit o rănire din cauza unui obiect ascuțit, la sediul unui angajator la care se face referire în art. 5 alin. (2) lit. a); și

b) să furnizeze informații suficiente, la cererea angajatorului, cu privire la circumstanțele accidentului, pentru a permite acestui să se conformeze obligațiilor sale prevăzute la art. 12.

ART. 12

(1) În cazul în care un angajator este anunțat despre un accident la locul de muncă în conformitate cu art. 11, el trebuie să acționeze după cum urmează:

a) să înregistreze accidentul, potrivit prevederilor Ordinului ministrului sănătății publice nr. 916/2006 privind aprobarea Normelor de supraveghere, prevenire și control al infecțiilor nosocomiale în unitățile sanitare;

- b) să investigheze circumstanțele și cauza accidentului;
- c) să ia orice măsură necesară pentru a preveni o repetare a acestuia.

(2) În cazul în care un lucrător suferă o rănire la locul demuncă cauzată de un obiect ascuțit care l-a expus sau l-ar fi putut expune unui agent biologic, angajatorul trebuie:

- a) să se asigure că investigarea etiologică, profilaxia postexpunere și tratamentul recomandat de medicul specialist sunt puse la dispoziția lucrătorului;
- b) să ia în considerare asigurarea consilierii lucrătorului.

CAP. V

Dispoziții finale

ART. 13

Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute de reglementările legale în vigoare se fac de către personalul de specialitate cu atribuții în domeniul controlului în sănătatea publică, împuternicit de către conducerea Ministerului Sănătății, personalul de specialitate din direcțiile de sănătate publică cu atribuții în domeniul controlului în sănătatea publică, împuternicit de către conducerea acestora, precum și de către personalul de specialitate din ministerele și instituțiile cu rețele sanitare proprii.

ART. 14

Prevederile art. 13 referitoare la contravenții se completează cu dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

*

Prezenta hotărâre transpune Directiva 2010/32/UE a Consiliului din 10 mai 2010 de punere în aplicare a Acordului-cadru privind prevenirea rănilor provocate de obiecte ascuțite în sectorul spitalicesc și în cel al asistenței medicale, încheiat între HOSPEEM și EPSU, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L nr. 134 din 1 iunie 2010.

PRIM-MINISTRU VICTOR-VIOREL PONTA

Contrasemnează:

Ministrul muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice, Mariana Câmpeanu

Ministrul sănătății, Gheorghe-Eugen Nicolăescu

Ministrul delegat pentru dialog social, Adriana Doina Pană

Ministrul afacerilor externe, Titus Corlățean

București, 8 mai 2013.

Nr. 243.